

z bagrom in prevoz z različnimi gozdarskimi transportnimi kamionskimi kompozicijami. V Golubinjaku (gozdni obrat Lokve) so nam pokazali merilno tehniko ropota in vibracij motornih žag, nekaterih mehaničnih velikosti (sil, momentov) pri spravlilu, zbitosti tal in merjenje hidravličnih veličin, ki jih izvajajo pri raziskavah sodelavci zagrebške gozdarske fakultete. Na ekskurziji je bilo dovolj časa za razpravo o problemih tehnologij ob koncu stoletja, za kar je med zasedanji v Opatiji zmanjkalo časa in volje. Dosežek posvetovanja pa je bil v tem, da je le-to združilo tri skupine, ki imajo mnoge skupne ali med seboj prepletajoče se raziskovalne izzive. Čeprav ni moglo dati končnih

rešitev, pa je spodbudilo udeležence, da bodo pri svojih raziskavah gozdnega dela upoštevali tudi ideje in poglede drugih. Zagotovo pa je bilo to srečanje celovita predstavitev hrvaških raziskovalnih in praktičnih dosežkov svetovni gozdarski javnosti.

Viri

- MARTINOVIĆ, J., 1999. Šumarski putevi prema novom stoljeću.- Hrvatske šume 3, No. 34, s. 2-7.
SEVER, S., 1999. Opatijska crtica, susretnice, zasada.- Hrvatske šume 3, No 34, s. 9-11.
POTOČNIK, I., 1999. Poročilo o udeležbi na IUFRO konferenci v Opatiji.- BF, Hrvaška, 1 s.

Letno poročilo GIS o izdaji potrdil za gozdno seme in novih vpisih v registre semenskih objektov za leto 1999

Hojka KRAIGHER*, Sašo ŽITNIK**

Obnova gozda je ena najbolj odločilnih faz v življenju gozda. V tej fazi se oblikujejo dednostne zasnove bodočega gozda, ki pogojujejo stabilnost bodočih sestojev, fiziologija in tehnologija shranjevanja in sadnje gozdnega reprodukcijskega materiala pa sta odločilnega pomena pri kakovosti obnove s sadnjo in setvijo. Strokovne, razvojne in raziskovalne naloge s področja gozdnega semenarstva in drevsničarstva ter širšega področja gozdne fiziologije in genetike so zato še kako pomembne za slovenski gozd, njegovo sestavo in stabilnost v naslednjih desetletjih in stoletjih.

Po Zakonu o gozdovih (1993) in starejših predpisih o semenu in sadikah je za izvajanje nalog javne gozdarske službe (JGS), tj. strokovnega usmerjanja gozdne semenarske in drevsničarske dejavnosti, za izdajo potrdil o gozdnem semenu in sadikah in opravljanje strokovnega in zdravstvenega nadzora nad gozdnim semenarstvom in drevsničarstvom pooblaščen Gozdarski inštitut Slovenije (GIS). V obdobju priprav na vstop v Evropsko unijo in v okviru posebne naloge MKGP za pripravo strokovnih osnov za novi zakon o gozdnem reprodukcijskem materialu podzakonske akte in tehnični predpis GIS že tretje leto v sodelovanju s člani ustrezne komisije MKGP, sodelavcev ZGS, semenarjev in drevsničarjev pripravlja usklajen predlog postopka za izvajanje strokovnega nadzora in nove oblike obrazcev o izvoru in kakovosti gozdnega reprodukcijskega materiala.

V letu 1999 smo kot del nalog JGS na osnovi javnih pooblastil, zapisnikov o ogledu in poročil ZGS ustrež-

nih območnih enot:

- v Register semenskih sestojev dodali en izbran semenski sestoj (sestoja skorša, *Sorbus domestica*, z registrsko številko L:186, v revirju Šmarje pri Kopru, OE Sežana),
- v Register navadnih sestojev 4 sestoje bukve (Mirna gora, Semič, Konjiška gora, Rogaška Slatina),
- v Register semenjakov 7 skupin semenjakov (bukev: Gorjanci, vzhodno Pohorje, Ruše; gorski javor: Rogatec, Dravograd; veliki jesen: Remšnik, Ponikve),
- izdali 14 certifikatov o izvoru z letnico 1999 (po novi shemi, ki jo predvideva ustrezna nova direktiva EU) in enega z letnico 2000,
- izdali 13 certifikatov o kakovosti semena, nekaj testov je še v postopku.

V letu 1999 so bile v Sloveniji pod strokovnim nadzorom nabrane količine semena, kot jih prikazuje preglednica 1.

Nabiranje v semenskih sestojih ali s skupin semenjakov z ustreznimi certifikati prikazuje preglednica 2.

Poleg navedenega certificiranega semena smo na GIS prejeli v analizo kakovosti še seme gorskega javorja iz Moravč, ki ga je nabiralec nabral brez ustreznih potrdil.

Za prihodnje leto predvidevamo, da bomo v analize kakovosti poleg certificiranega semena, nabranega pod strokovnim nadzorom v Sloveniji, prejeli tudi obvezne vzorce semena iz uvoza. Tako bo omogočen jasen pregled nad količinami semena, ki so ali ki bi lahko bile namenjene notranjemu prometu oziroma načrtovani uporabi za sadnjo in setev v gozdarstvu v Sloveniji.

* doc. dr. H. K., GIS, Večna pot 2, 1000 Ljubljana, SLO

** mag. S. Ž., GIS, Večna pot 2, 1000 Ljubljana, SLO

Gozdarstvo v času in prostoru

Preglednica 1. Pregled nabranih količin semena v letu 1999

Vrsta	Semenarska enota na karbonatih	Količina	Semenarska enota na silikatih	Količina	Skupaj
Bukev:	2k:	191 kg	5s:	132 kg	
	3k:	49 kg	8s:	399 kg	
	skupaj k:	240 kg	skupaj s:	531 kg	771 kg
Gorski javor:			5s:	40 kg	
			6s:	40 kg	
			skupaj s:	80 kg	80 kg
Veliki jesen:	1k:	131 kg	5s:	101 kg	232 kg
Cer:	1k:	260 kg			260 kg
Divja češnja:	2k:	32 kg			32 kg

Potrebna bo tudi odločitev o zahtevah (predvsem glede izvora) za izdajo dovoljenj za uvoz semena za promet v Sloveniji. O tem je že po starem Zakonu o semenu in sadikah in ustreznih pravilnikih odločal MKGP na podlagi mnenja strokovne komisije, ekvivalentna mnenja in dovoljenja pa so potrebna tudi po direktivah EU.

Ustrezni predpisi in izvajanje strokovnega nadzora na področju gozdnega semenarstva in drevesničarstva so predpogoj za vstop Slovenije v EU. V EU je v postopku predlog za prehodno obdobje od 1. 1. 2000 do 1. 1. 2003 za uveljavitev vseh zahtev iz predloga nove direktive s tega področja. Prav je, da si tudi v Sloveniji v prehodnem obdobju postopno dodelamo v praksi izvedljiv postopek strokovnega nadzora, ki bo

omogočal optimalen razvoj gozdov, ohranjanje ustreznih pestrosti na vrstni, genetski in funkcionalni ravni in ki ga bo mogoče vpeti v neoptimalne finančne omejitve. Velik del strokovnega nadzora nad vzgojo sadik v posameznih drevesnicah po dogovoru postopno uvajajo in izvajajo vodje gojenja na posameznih OE ZGS, ki na ta način tudi najbolje načrtujejo in priporočajo uporabo sadik ustreznega izvora v svojem območju.

V skupnem interesu je, da se v Sloveniji uporabljajo gozdni reprodukcijski material iz domačega izhodiščnega materiala, nabran, dodelan in vzgojen v slovenskih semenarah in drevesnicah, prilagojenih evropskim zahtevam, ob ustrezno izvajanjem strokovnem nadzoru in kontroli gozdnega reprodukcijskega materiala od semena do sadike in dalje do novega sestoja.

Preglednica 2. Certificirano seme gozdnih drevesnih vrst, nabrano leta 1999 v Sloveniji

Drevesna vrsta Latinsko ime	Reg. št.	Semenarska enota	Potrdilo ZGS	Certifikat o izvoru	Lokacija	Nabiralec	Količina semena [kg]
<i>Fagus sylvatica</i> L.	L-180	2k	2-OE04-99	99-10	Grosuplje	Medvedica	25
<i>Fagus sylvatica</i> L.	N-19	2k	3-OECelje-99	99-11	Rogaška Slatina	Omorika	27
<i>Fagus sylvatica</i> L.	N-17	2k	2-OE07-99	99-3	Semič	Semesadike	29
<i>Fagus sylvatica</i> L.	N-18	2k	1-OECelje-99 2-OECelje-99	99-5	Konjiška gora	Radvanje	38 72
<i>Fagus sylvatica</i> L.	L-175	3k	1-OE04-99	99-1	Kamniška Bistrica	Semesadike	1
<i>Fagus sylvatica</i> L.	N-16	3k	1-OE07-99	99-2	Mirna gora	Semesadike	18
<i>Fagus sylvatica</i> L.	S-1	3k	3-OE07-99	99-4	Gorjanci	Semesadike	30
<i>Fagus sylvatica</i> L.	S-2	5s	1-OE12-99	99-7	Vzhodno Pohorje	Radvanje	132
<i>Fagus sylvatica</i> L.	S-3	5s	2-OE12-99		Ruše	Radvanje	
<i>Fagus sylvatica</i> L.	L-151	8s	3-OE12-99	99-9	Osankarica	Omorika	399
<i>Acer pseudoplatanus</i> L.	S-4	5s	4-OECelje-99	99-12	Rogatec	Omorika	40
<i>Acer pseudoplatanus</i> L.	S-6	6s	2-OE11-99	99-13	Dravograd	Omorika	40
<i>Fraxinus excelsior</i> L.	S-7	1k	3-OE04-99	99-16	Ponikve	Semesadike	131
<i>Fraxinus excelsior</i> L.	S-5	5s	1-OE11-99	99-14	Remšnik	Omorika	101
<i>Quercus cerris</i> L.	L-138	1k	1-OE14-00	00-1	Dutovlje	Semesadike	260
<i>Prunus avium</i> L.	/	2k	/	99-15	Senožeče	Semesadike	32
Skupaj			16	15			1.375